

Sprawozdanie Rady z działalności Związku Euroregion „Tatry” za rok 2003.

Szanowni Goście, Szanowni Delegaci,

Rok 2003 był dla Związku Euroregion „Tatry” rokiem decydującym i przełomowym w wielu obszarach działalności. Obfitował on w ważne wydarzenia, dokonania i decyzje, które w sposób zasadniczy wpłynęły na obecny kształt organizacyjny i materialny naszego Stowarzyszenia. Obrazuje to kalendarium wydarzeń (zał. nr 1)

Rada pracowała w następującym składzie:

Wendelin Haber – Przewodniczący Rady
Piotr Bąk – Wiceprzewodniczący Rady
Eugeniusz Zajączkowski
Tadeusz Czepiel
Stanisław Gawęda
Emil Kowalczyk
Edward Paszek

W okresie sprawozdawczym rada odbyła 6 posiedzeń plenarnych: 21 marca i 30 września 2003 roku w Kieżmarku oraz 11 kwietnia, 4 sierpnia, 10 października 2003 roku i 15 stycznia 2004 roku w Nowym Targu.

W swoim działaniu Radę aktywnie wspierały komisje problemowe:

Komisja Rewizyjna, której przewodniczy Andrzej Skupień
Komisja Kultury pod przewodnictwem Stanisławy Obrzut
Komisja Ochrony Środowiska pod przewodnictwem Waldemara Serwińskiego
Komisja Gospodarcza pod przewodnictwem Jana Antoła
Komisja Informacji pod przewodnictwem Stanisława Budzyńskiego
Komisja Sportu i Turystyki pod przewodnictwem Czesława Borowicza

Sprawą strategiczną i kluczową dla funkcjonowania Związku Euroregion „Tatry” było uruchomienie Ośrodka Współpracy Polsko-Słowackiej w Nowym Targu, którego uroczyste otwarcie odbyło się 12 lutego z udziałem licznych gości z Polski i Słowacji. Było to doniosłe wydarzenie i święto dla Związku Euroregion „Tatry”. Siedziba Ośrodka stanowi materialny efekt wykorzystania środków unijnych przeznaczonych na współpracę przygraniczną. Wyrażam przekonanie, że dom ten stanie się w niedalekiej przyszłości miejscem wielu spotkań, imprez i wydarzeń kulturalnych, naukowych, gospodarczych i społecznych. Tekst przemówienia Przewodniczącego Rady na uroczystości otwarcia Ośrodka Współpracy Polsko-Słowackiej w Nowym Targu 12 lutego 2004 roku stanowi załącznik do sprawozdania. (zał. nr 2)

Ośrodek został zrealizowany w głównej mierze ze środków pomocowych Unii Europejskiej na tzw. Średnie Projekty Infrastrukturalne oraz ze środków z Kontraktu wojewódzkiego dla województwa małopolskiego, a także ze środków własnych Euroregionu „Tatry”. Wartość inwestycji wyniosła ponad 800 tys. złotych. Rada Związku upoważniła Dyrektora Biura do zaciągnięcia na tę inwestycję kredytu w wysokości 220 tys. złotych. Do tej pory spłacono 170 tys. złotych. Informacje na temat realizacji tego zadania zawiera raport (zał. nr 3)

Siłą napędową polsko-słowackiej współpracy transgranicznej jest realizacja małych projektów ze wspólnego Funduszu Phare Polska-Słowacja. W roku 2003 z tego programu zostało zrealizowanych 15 projektów, w tym projekt własny: *Polsko-Słowacki System Informacyjny Euroregionu „Tatry”*, w ramach którego ukazał się pierwszy numer rocznika *Pogranicze Polsko-Słowackie* oraz została uruchomiona internetowa sieć informacyjna INFOTATRY, której uczestnikami są polskie i słowackie miasta, gminy i powiaty. System ten ma charakter otwarty, zarówno pod względem ilości uczestników, jak i zakresu prezentowanych w nim informacji. Należy żałować, że nie wszyscy członkowie Związku Euroregion „Tatry” dostrzegli walory promocyjne Sysytemu INFOTATRY i zgłosili do niego akces. W załączeniu raport z realizacji Phare CBC Polska-Słowacja 2000 (zał. nr 4)

W ubiegłym roku rozpoczęła się również edycja 2001 wspólnego Funduszu Małych Projektów Phare Polska-Słowacja, w której wzięło udział 38 podmiotów z Euroregionu „Tatry”. Do realizacji zostało zatwierdzonych 13 projektów. Zostaną one dofinansowane z Funduszu Phare na ogólną kwotę 126 436,20 EUR. Do końca listopada 2003 roku z wszystkimi beneficjentami zostały podpisane umowy grantowe i rozpoczęła się realizacja projektów. (zał. nr 5)

Na podkreślenie zasługuje fakt, że doczekała się realizacji inicjowana przez Euroregion „Tatry” i dofinansowana z Funduszu Phare CBC 2000 inwestycja, jaką jest Most Wyszehradzki pomiędzy Leluchowem a Čirčem. Został on otwarty uroczystie z udziałem premierów Polski i Słowacji 6 września 2003 roku.

Z tego samego funduszu realizowana będzie też przebudowa drogi Zakopane-Chochołow-granica państwa. Projekt ten został zainicjowany przez uchwały VII i VIII Kongresu Związku Euroregion „Tatry”.

W 2003 roku miały miejsce bardzo ważne wydarzenia, w których aktywnie i twórczo uczestniczył Przewodniczący Rady Związku:

- 17 maja w Nitrze spotkanie przedstawicieli euroregionów, na którym uchwalono Apel Nitrzański w sprawie utworzenia Rady Euroregionów Czwórki Wyszehradzkiej,
- 12-13 czerwca w Piešťanach Międzynarodowa Konferencja Rady Europy *Słowacja i jej sąsiedzi*,
- 27-28 listopada w Karlowych Warach Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych.

Bardzo ważną inicjatywą Rady Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” była podjęta 2 czerwca w Maniowach uchwała w sprawie infrastruktury przejścia granicznego Sromowce Niżne-Czerwony Klasztor i budowy kładki na rzece Dunajec. Koncepcja ta spotkała się z poparciem Marszałka Województwa Małopolskiego Janusza Sepioła, który sfinansował koszty międzynarodowego konkursu na projekt kładki. Wyrażam przekonanie, że inwestycja ta zostanie zrealizowana w roku bieżącym z Funduszu Średnich Projektów Infrastrukturalnych Phare CBC.

Istotnym zadaniem wykonanym przez Biuro Związku Euroregion „Tatry” w ubiegłym roku było opracowanie Podręcznika Procedur Wdrażania Programów Phare. Zatwierdzenie tego podręcznika przez Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Warszawie umożliwi Związkowi zarządzanie i rozliczanie Funduszu Phare CBC edycja 2002/2003.

W roku 2003 naszej działalności przyglądała się Najwyższa Izba Kontroli, która w okresie od 20 sierpnia do 24 września przeprowadziła kontrolę wykorzystania przez Związek Euroregion „Tatry” środków pomocowych Phare CBC. NIK pozytywnie ocenił działalność Związku w zakresie objętym tematyką kontroli.

Szanowni Państwo,

dzisiejszy Kongres podsumowuje półmetek dwuletniej kadencji. Dlatego warto przyjrzeć się realizacji głównych kierunków działania uchwalonych przez Kongres Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” na lata 2003-2004. Ocenę stopnia realizacji tych działań przedstawia załącznik do sprawozdania (zał. nr 6).

Ktoś ładnie powiedział, że euroregiony to mosty do zjednoczonej Europy. Nasz Związek w swojej X-letniej działalności wielkim nakładem pracy, wysiłkiem setek wolontariuszy przyczynił się do zbudowania na pograniczu polsko-słowackim konstrukcji tego symbolicznego mostu. Wielka w tym zasługa działaczy samorządowych, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, instytucji kultury i edukacji po obu stronach granicy, które twórczą inicjatywą, systematyczną pracą, a nawet krytycznymi uwagami przyczyniły się do rozwoju polsko-słowackiej współpracy transgranicznej.

W szczególny sposób za dotychczasową działalność dziękuję Państwu tu obecnym. Słowa te kieruję również pod adresem partnerów słowackich na ręce Przewodniczącego Petera Buriana i sekretarza Martina Gallika.

Specjalne słowa podziękowań należą się Pani Dyrektor Grażynie Węclewskiej oraz Panu Janowi Krzesińskiemu z Władzy Wdrażającej Program Współpracy Przygranicznej Phare za mądre, życzliwe i merytoryczne wspieranie naszych działań dla rozwoju polsko-słowackiej współpracy

transgranicznej. Z podziękowaniem za twórcze wspieranie naszego projektu, dotyczącego realizacji Ośrodka Współpracy Polsko-Słowackiej zwracam się do Pana Janusza Sepioła Marszałka Województwa Małopolskiego. Dziękuję również władzom miasta Nowego Targu i burmistrzowi Panu Markowi Fryźlewiczowi za owocną współpracę i przekazanie w użytkowanie pomieszczeń na działalność Ośrodka Współpracy Polsko-Słowackiej.

Jak zwykle nasza działalność była wspierana profesjonalnymi uwagami przez Panią Dyrektor Joanną Kapuścińską z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Pana Dyrektora Zbigniewa Krużyńskiego z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Wielką pracę w roku ubiegłym, daleko wykraczającą poza ramy statutowe wykonało Biuro naszego Związku. Myślę tu przede wszystkim o realizacji Ośrodka Współpracy Polsko-Słowackiej w Nowym Targu, o zarządzaniu Funduszem Małych Projektów edycja 2000 i 2001, o opracowaniu *Podręcznika procedur wdrażania programu Phare*. Mam świadomość, że w roku bieżącym stają przed nami jeszcze ambitniejsze niż do tej pory zadania. Wiążą się one z procesem wejścia Polski i Słowacji do Unii Europejskiej i na tym tle nowego kształtu polsko-słowackiej współpracy transgranicznej. Już niebawem, bo 11 marca ogłoszone zostanie zaproszenie do składania wniosków ze Wspólnego FMP Polska-Słowacja edycja 2002/2003. Z tego programu będzie dostępna do realizacji kwota około 260 tys. EUR. Natomiast od miesiąca maja będzie można składać wnioski na inwestycje o charakterze transgranicznym na ogólną kwotę 3 600 tys. EUR do tzw. Średnich Projektów Infrastrukturalnych. Z tego programu będą mogły być realizowane na pograniczu polsko-słowackim projekty dofinansowane do 300 tys. EUR, które mają zatwierdzone pozwolenie na budowę.

Począwszy od 2004 roku będzie realizowana inicjatywa Interreg III A, czyli program strukturalny Unii Europejskiej przeznaczony na wspieranie współpracy przygranicznej. W programie tym funkcjonować będą tzw. mikroprojekty, którymi po stronie polskiej zarządzać będą euroregiony. Szczególnie to ostatnie zadanie stawia przed nami potrzebę opracowania wspólnej polsko-słowackiej strategii zrównoważonego rozwoju Euroregionu, nauczania się nowych, nieznanych procedur przygotowywania projektów, a także zapewnienia w budżetach miast, gmin i powiatów odpowiednich środków z przeznaczeniem na wkład własny. Musimy również przekonać partnera słowackiego do tego, aby mikroprojektami po stronie słowackiej zarządzały również euroregiony. Takie rozwiązanie pozwoliłoby na skuteczniejsze, kompatybilne zarządzanie tymi projektami.